

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne oziira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Pohlevna pritožba do naših državnih poslancev.

Iz ptujske okolice, 8. marca.

Ker se je jeden naših poslancev pred kratkim oglašil v državnem zboru, smo opravičeni iz tega sklepati, da še oba živita! Ker nobenega ni med nas, na Dunaju pa sta tudi redkokdaj najti, moramo njima v javnosti naše nadloge in težave potožiti!

Ha! ožani do danes niso dobili nikake podpore od države. Sreča je, da si ljudje toliko z delom zaslužijo, da jim ni treba glada poginiti!

Sevé, če so poslanci nasproti vladi tako hudi opozicionalci, kakor je krščanska zveza, ne morejo vlade milosti prositi, pravice tirjati pa si ne upajo ali ne znajo! To so nemški opozicionalci celo drugi možje! Ako pridejo naši poslanci slučajno zopet edenkrat na Dunaj, naj malo povprašujejo, kako so Nemci zadnjič postopali, ko se je nekaj govorilo o deželnem šolskem nadzorniku za Spodnji Štajer!

V Ptujtu imamo nemškega sodnika.

Stranka mu v brk pove, da ga ne razume; pa ravno to spričuje njegovo sposobnost na službovanje v Ptujtu!

Kaj, ko bi naši poslanci vendar vprašali gospoda justičnega ministra, kaj je odločevalo, da je dobil dr. Glas mesto sodnika v Ptujtu, dasi so za to prosili starejši, popolnoma sposobni, jeden celo z dostojanstvom „deželne sodnije svetnik“?

Dalje bi lahko naši poslanci vprašali gospoda ministra, zakaj mora mladi avskultant, kakor je dr. Torggler, ravno v Ptujtu postati adjunkt? Zakaj se ta gospod, če je za službo sposoben in jezika zmogel, ne pripusti kot posamezen sodnik?

Ako je ta gospod sposoben za kazensko preiskavanje, ali ni sposoben za razsojanje prestopkov? Zakaj ima prestopke le jeden adjunkt, kateri je zet tukajšnjega advokata?

Vsled tega morajo stranke, kedar intervenira adjunktov tast, romati s pričami itd. od kazenske sodnije k civilni, tu morajo čakati vsi skupaj, da se najde in določi sodnik! Ali ni to nepotrebna zamuda časa in provzročevanje stroškov? Zakaj sedi dr. Torggler pod streho kazenske sodnije?

Tudi naj poslanci vprašajo sodnika, zakaj sta se mlada adjunkta dr. Bračič in Matzl brez razpisa službe v Ptujtu prestavila? Ali se tu službe sploh ne bodo več razpisovale? Ali so le za Nemce in renegate rezervirane?

Svoje dni je bil za adjunkta v Ptujtu imenovan neki dr. Selliers v Gradcu, da je zasedel mesto Slovenca; v Ptujtu pa ni prišel nikoli!

Sedaj je imenovan iz Ptujtu dr. Boschek v Ljubno za namestnika državnega pravdnika. V Ljubno pa ne pojde, ampak pride v Celje, ko bode tu kaj praznega, da zasede mesto Slovencu. Poglejte si konkretni status, in razumeli bode, zakaj se tako postopa!

Adjunkt dr. Dolležall se baje uči slovenski, ker je bil sem imenovan, predno je znal jezik; toda uspeh učenja se nikjer ne pozna! Mož tedaj ne sodi na službovanje v Ptujtu!

Minister naj gospodo v Gradcu pouči, kako kvalificirani morajo biti sodnijski uradniki v Ptujtu!

Tudi glede kanclistov naj gospod minister potrebno ukrene, da bodo vedeli, kako se imajo obnašati v uradu in kako zunaj urada. Herman Kersche v Ptujtu je ces. kr. slugo v uradu klofotal; ali je to dovoljeno in spodobno?

Mož sedi v občinskem zastopu mesta Ptuj, kjer se avstrijski čut s tem žali, da se odstrani staro ime ulice „Kirchgasse“, in da novo „Bismarckgasse“!

Ali je to vse uradniku pri nas dovoljeno? Posebno še uradniku tako nizke vrste?

Gospodje poslanci naj tirjajo od ministra, da naj postopa strogo (stramm). ka-

kor se postopa na Pruskem, in da naj brez usmiljenja pometa!

Ako pa najde jedenkrat kateri poslanec pot k nam, povedali njima bomo še druge stvari, o katerih se ne da pisati, ali se ne sme pisati!

Narodna napredna stranka na Goriškem.

Včeraj dopoldne se je vršil v Gorici zaupni shod, na katerem se je ustanovila nar. napredna stranka. Pripravljalni odbor je shodu predložil dve resoluciji, ki sta bili obe soglasno sprejeti.

Ti resoluciji, v katerih je obsežen program nove stranke, se glasita:

I.

Zaupni shod „narodno-napredne stranke na Goriškem“, zbran dne 8. marca 1900 v Gorici, naglašja potrebo ožje organizacije na temelju teh načel:

1. Vsestranski svobodni razvoj slovenskega ljudstva v duševnem in gmotnem oziru.

2. Vsem stanovom se priznavajo enake pravice, pa tudi enake dolžnosti; zato se izključuje nadvladje kateregakoli stanu.

3. V verska in cerkvena vprašanja se stranka kratko in malo ne vtika, obsoja pa profanizacijo in zlorabo vere in cerkve v političke svrhe.

4. Svobodna šola in svobodno učiteljstvo, kateremu je zagotoviti po državi in deželi stanu primerno gmotno podlago, da more skrbeti za potrebni ugled in vsestransko daljno izobraževanje.

5. Obžalovati je dosedanje popolno zanemarjanje našega posestnika od strani vseh poklicanih činiteljev, zahtevati nujno povzdigo živinoreje in mlekarstva, vinarstva in sadjarstva, delovati na intenzivnejše gospodarstvo in odpreti domačim pridelkom stalen in ugodnejši trg.

6. Vsled posebnih političkih razmer v deželi se pokazuje čimdalje večja važnost

trgovskega in obrtnega stanu za boljšo bodočnost vsega našega prebivalstva; zato treba posvetiti temu stanu največjo pozornost. — Izključujejo se zadruge, ki služijo političkim svrham splošne klerikalne organizacije.

7. Pozdravljamo gibanje delavstva, želimo mu krepke organizacije, katero hočemo pospeševati.

8. a) Zahtevamo popolno enakopravnost in enakoveljavnost slovenske narodnosti in jezika v vseh državnih in avtonomnih uradih, v cerkvi, v šoli in sploh v vsem javnem življenju.

b) V deželnem in državnem zboru ter v trgovsko-obrtniški zbornici mora biti slovenska 2/3-ska večina primerno zastopana. — Izvede naj se splošna volilna pravica za trgovsko in obrtniško zbornico in V. kurija in deželni zbor.

c) Državna uprava mora obrniti veliko več pozornosti na našo pokrajino ob italijanski meji, skrbeti za dobre prometne zveze po vsej deželi, za potrebne ceste in železnice, ki vežejo mejo z osrčjem države, za uravnavo rek in hudournikov, za ureditev zdravstvenih razmer, v obče več brigati se za moralno in materialno povzdigo slovenskega ljudstva.

9. Narodna-napredna stranka na Goriškem bo iskala vedno najožjo dotiko z narodnimi strankami na Slovenskem, ne pustivši nikdar izpred oči vzajemnosti z vsemi slovanskimi narodi.

10. Stranka stoji na stališču narodne samo uprave.

II.

Da se izvede organizacija stranke po gornjih načelih, se izvoli izvrševalni odbor 21 članov, kateri ob vseh važnejših vprašanjih povprašuje za mnenje zaupnikov, sklicuje zaupne shode, kadar se mu zdi umestno, zlasti ob vseh načelno važnih pojavih, in vodi politiko stranke na znotraj in na zunaj. — Odbor je sklepčen, kadar je navzočih 9 članov.

Pravilo življenja.

„Če hočete katerega izmed svojih sovražnikov močno dražiti in mučiti,“ mi je rekel nekoč star lisjak, „mu očitajte taisto napako ali taisto pregreho, katera je lastna vam samim. Mislite se očistene in grajajte ga!“

„Kajti prvič privede to druge do sklepa, da vi nimate te napake. Drugič more biti vaše očisteno celo resnično, in vi morete v tem očitaniu olajšati svojo lastno vest. Če ste n. pr. odpadnik, tedaj očitajte svojemu nasprotniku, da je človek brez prepričanja. Če ste sami služabnik kake stranke, tedaj mu recite z najbolj očitajočim glasom, da je on služabnik... čeprav služabnik civilizacije, omike ali socializma.“

„Končno ga moram psovati kot služabnika protislužabništva!“ sem pripomnil. „Resnično, celo to vam je mogoče storiti,“ je odvrnil stari lisjak.

„Obsodbo norca bodeš slišal...“

(Puškin.)

„Obsodbo norca bodeš slišal...“ Vedno si govoril resnico, naš veliki pesnik; in prav si imel tudi v tem slučaju.

„Obsodbo norca in zasmeh občinstva“ — kdo še ni skusil tega kakor onega?

Vse to se more — in se mora prenašati; in kdor se čuti dovolj močnega, more to tudi prezirati.

LISTEK.

Plodovitost.

(Emile Zola: Fécondité.)
(Konec.)

In ko je odšel še Benjamin z Dominikom, sta čutila Matej in Marijana zopet veliko veselje svoje plodnosti, sladek mir svojega končanega, čudovitega, neizčrpilnega dela. Ničesar več nista imela razun sreče, da sta vse dala življenju. Večna ločitev z otroci se je izpremenila v večnost obogatelega, v brezkončnost se prostirajočega življenja. Veselo in smehljajoče sta triumfirala sedaj že skoro stoletna starca v bujnem cvetu svojega potomstva. Tja čez morje je segal njiju zarod, od starodavnih tal Francije tja do brezkončnih ravnin deviške Afrike, kjer je vstajala mlada in orjaška Francija bodočnosti. Po Chateaubledu, osvojenem preziranem kosu domače zemlje, si je nov Chateaubled vstvarjal v daljavi kraljestvo na daleč se prostirajočih puščobnih ravninah, ki so morale življenje šele oploditi. Bilo je to prostiranje deloljubnega človeštva čez svet, njegovo razširjanje v brezkončnost.

Tako se konča prvo izmed napovedanih „Štirih evangelijev“. Mnogo nasprotstva si je pisec pridobil zopet. Angleški prevajalec njegovih del si epohalnega dela v

prvem času ni upal prevesti, boječ se prevelikega odpora, ki bi ga Zolovo delo morebiti provzročilo na „moralnem“ Angleškem. A če človek čita velike misli moralistov in natančnejše preudarja o njih, zdi se mu nerazumljivo, dvigati bojna kopja proti možu, idealistu, hotečemu rešiti Francijo iz njenega obupnega stanja. Meni se dozdeva, da še nisem čital romana, ki bi bil poln tako resnične, globoke moralnosti.

Plodovito delo in plodovita ljubezen sta ideala, za katere se poganja Zola v tem svojem romanu z nenavadno oduševljenostjo in z blestečo zgovornostjo. Človeku se zdi, da čuje bučati vse registre množičnih orgelj, ki pojo človeštvu himno očetovstva in marljivosti. Orjaške slike pričarja Zolov mojstrski kist pred našo dušo, ki jih občuduje ter se jim klanja.

Tajiti pa ni, da ima ta roman — kakor vsak umotvor — tudi svoje nedostatke. Marsikaj je neverjetnega, naravnost preidealnega, — marsikaj neutemeljenega in oprtega le na slučaj in — srečo. Mateju se posreči malone vse, česar se loti, — vse mu gre gladko in skoraj nič mu ne izpodleti. Realno življenje pač ni tako radodarno, tako zopolnosno, nego sovražno in lokavo, ter izpolni človeku jedva tretjino želja in načrtov!

Tudi karakteristika posameznih oseb je nedostatna, diferenciranje značajev je površno, moški in ženske se razločujejo

premalo po dejanju in lastnostih, zato pa si jih je možno zapomniti bolj po različnih imenih kakor po različnih značajih.

„Plodovitost“ je seveda strogo tendenciozen roman, beletrističen pladoyer množjenja človeštva, zato ni čudno, ako zagovornik Zola večkrat zelo pretirava.

Vzlic vsemu pa je „Fécondité“ med najznamenitejšimi romani zadnjih desetletij in izvršten dodatek k zgodovini človeške družbe XIX. veka.

J. H.

„Poezije v prozi“.

Ruski spisal Iv. S. Turgenev.
Necessitas — Vis — Libertas.
(Bareljéf.)

Visoka, koščena starka z železnim obličjem in nepremakljivim pogledom koraka semkaj in suva s svojo trdo, koščeno roko pred seboj drugo koščeno postavbo.

Druga je krepka, rejene rasti, ima herkulске kite in drobno glavico na bikovskem vratu. Slepa je. Pred seboj suva šibko deklico.

Toda ta deklica ima svitle oči; ustavlja se, obrača se nazaj, svoje nežne, lične roke dviga nasproti. Nepotrpežljivost in drznost je izražena v njenem obrazu. Ne mara se pokoriti, ne mara iti, kamor je suvata oni dve... Pa vendar se mora ukloniti in iti.

Necessitas — Vis — Libertas...

Komur se izljubi, naj prevede!

Kutnogorske epistole.

(Po Havličku priredil za misleče Slovence J. F.)

(Dalje.)

XIII.

Ena največih brezmiselnosti cerkvene hijerarhije je celibat, katerega se skuša na najverjetnejše načine zagovarjati. Četudi se celibat nikakor ne identifikuje s Kristovimi nauki, vendar hočejo videti v njem grozno veliko zaslugo in čednost. Tem je odgovor lahek: Če je res tako, kakor vi mislite, potem morate upoštevati, da se nikdo nima siliti h kaki čednosti; če se upiramo proti celibatu, nočemo nobenega duhovnika siliti, da bi se ženi, hočemo pa, da se ne bi nobenemu branilo, oženiti se, puščajoč vsakemu pravo držati se celibata, kdor vidi v njem čednost in posebno zaslugo. Prepogostokrat se na vaju „argument“, češ saj ni nikdo prisiljen, da postane duhovnik! Mili Bože, vprašajte vse one, kateri vstopajo v semenišče, s kakim veseljem in voljo so se odločili za duhovski stan in resnica vas napolni z grozo in gnjevom. Obljubite jim dalje, na kak drug način pomagati jim do kruha in semenišča — se izprazni. Kako se posebej naši slovenski duhovniki rekrutirajo, dala bi se napisati žalostna resnica, toda bolje je molčati o tem.

Ne morem si razlagati drznosti, s katero celo duhovniki trdijo, češ, „saj ni treba, da se ima poklic za duhovniški stan, tega se dobi že v semenišču!“ Ha, ha! Verujem rad, da se dobi lahko v semenišču tak „poklic“, ker vem le predobro, kako se tam „stroji“ naše uboge fantje; deloma se ta namera posreči semeniškim vzgojateljem, deloma le začasno, dokler so fantje v semenišču, toda sadovi take semeniške vzgoje so grozni, in njihovi vplivi na človeško družbo morilni.

Govori se tudi, da se pravi duhovnik že kot tak rodi, in da je od Boga odločen k duhovskemu stanu. Po mojem nemerodajnem mnenju diši to bolj po mohamedanstvu, ko pa po krščastvu. Z isto pravico bi lahko rekli, da se pravi ropar že rodi kot tak, da je že od Boga k temu določen itd. Toda klerikalna stranka si ne zna pomagati iz te zadrege trdeč, da nas more Bog poprej le k nekaj dobremu določiti, a vse hudo in zlo se godi le z Božjim dovoljenjem, ne pa vsled Božje določbe.

Pustimo to obveljati, toda kako pa pride to, da so nekateri že od nekdaj določeni n. pr. za škofe, papeže itd. Zakaj nismo vsi k temu določeni?

Kdor more razumeti naslednjo modrost p. Skorpika, ta pa je že nekaj vreden, „da je nadprirodna, нравна, čista duševnost človeška prosta fizične spolnosti, da kot uzor čisto-ljud-“

Toda so udarci, ki ranijo občutljivejše, ki zadenejo v srce. Kdo n. pr. je storil vse, kar je bilo v njegovih močeh; trudil se je, delal je pravično in požrtvovalno... Tedaj se mu nejevoljno odtegnje poštena srca, poštene oblake rudečica, če se imenuje njegovo ime. „Proč s teboj! Poberi se od tod!“ kriče nanj poštenu mladostni glasovi. „Mi ne rabimo niti tebe, niti tvojega dela; ti skruniš našo hišo, ti nas ne poznaš in ne razumeš, ti si naš sovražnik.“

Kaj naj tadej stori zavrženeč? Dalje naj se trudi, ne poskuša naj se opravičiti — da, niti pravične obsodbe naj ne pričakuje.

Nekoč so prokleli kmetje popotnika, ki jim je prinesel mesto kruha krompir, vsakdanji živež revežev. Dragoceni dar, katerega jim je ponudil, so mu zbili iz roke, vrgli v gnoj ter poteptali z nogami.

Zdaj žive od njega — in ne vedo niti imena svojega dobrotnika!

Naj bo! Kaj hočejo z njegovim imenom? Dasi ne vedo njegovega imena, jih vendar obvaruje, da ne pomrjo lakote.

Pazimo, da bo to, kar ponujamo, res koristna jed.

Res grenko in neopravičeno je očitjanje iz ust onih, katere ljubimo. Toda tudi to je mogoče prenašati.

„Le vdari me, toda poslušaj me!“ je rekel atenski vojskovodja špartanskemu.

„Le vdari me, pa — bodi zdrav in sit!“ moramo reči.

ske moške in ženske popolnosti ni vezana na spol, in da ne doseže spojenja z možem ali s ženo, ampak spojenje z Bogom!!“

Predrzna in nesrečna je trditev, „da se zakonski stan gosteje ruši ko pa celibat“, kolosalna pa je ta, da se po zakonskem stanu razploduje človeštvo v potomcih Adamovih telesno, Kristus kot odrešenik pa se razploduje duhovno po duhovščini cerkve.

Očividno je v teh besedah i smer naznačena, zaviti duhovščino v nekaj nadnaravni nimbus na škodo drugih vernikov, česar nikjer ne najdemo ni v Kristovih besedah ni v prvotni krščanski cerkvi. (Dalje prih.)

V Ljubljani, 9. marca.

K položaju.

Volitev I. podpredsednika je pokazala, da desnica ni edina, in da so nemški klerikalci še vedno tisti element, ki pokvari pri vsaki priliki solidarnost večine. Dočim so Čehi in Jugoslavlani glasovali za dr. Začka, so Poljaki in konservativni veleposestniki oddali prazne glasovnice, nemški klerikalci in par Poljakov pa so glasovali za nacionalca Pradeja. Poslanec grof Palffy je obljubil, da bode oddala tudi nemška katoliško-narodna stranka prazne glasovnice ter se sklenilo, da bode vsa desnica demonstrirala s praznimi listki proti Pradeju. Toda klerikalci so svojo besedo požrti ter izjavili, da bodo glasovali, kakor bodo sami hoteli ter da so proti taki demonstraciji. Ti nemški klerikalci delajo zgago pri vsaki priliki ter so vedno slovanske stranke, ki trpe bodisi moralno bodisi politično škodo vsled klerikalne neznačajnosti. Desnica bi brez klerikalcev ne bila večina, a tudi z njimi in morda prav radi njih nima nobene moči. Čehi so naveličani slepomišiti ter se pripravljajo na obstrukcijo proti rekrutni predlogi. Zato je vlada in vsa desnica pokonci. Razni voditelji desnice roté Čeha, naj tega nikar ne storé, češ da pade z rekrutno predlogo tudi parlament. Minister dr. Rezek je že opetovano posredoval pri rojakih. V češkem klubu sta dve stranki: zmerna in radikalna. Parlamentarna komisija kluba je v tej zadevi že imela sejo ter je menda sklenila, da se naj dela pač ostra opozicija, ne pa obstrukcija. Čehi se menda tudi glede rekrutnega predloga udado, saj je še dovolj prilike, da pokažejo zobe vladi in Nemcem, o katerih velja pregovor: Kadar prosi, zlata usta nosi, kadar vrača, hrbet obrača. Kakor poroča brzojavka „Grazer Tagblatt“, je sklenil mladočeški klub, da začne proti investicijski predlogi in proti predlogam glede tržaške luke obstrukcijo.

Neodvisnost Bolgarije.

Bolgarska vlada je iznova dementirala vesti, da misli na neodvisnost Bolgarije, ki naj bi postala hkratu kraljevina. Najnovejši dementi pravi, da morejo take vesti verjeti le oni, ki smatrajo bolgarsko vlado za neprevidno in nepremišljeno. Da postane Bolgarija neodvisna, to je ideal vseh Bolgarov, ki se uresniči gotovo, kadar dozore razmere in kadar bodo s tem zadovoljni odločilni faktorji. Politično neprevidno bi bilo, ako bi hotela bolgarska vlada utrpati nezrel plod, ki odpade itak sam. V Bolgariji čakajo torej le na ugodno priliko. Sedaj bi vlasti z neodvisnostjo Bolgarije ne bile zadovoljne in bi se ji upirala Turčija z vso silo.

Poljaki na Pruskem.

Pri razpravi o šolskih in splošno kulturnih odredbah ministrstva za uk in bogocastje se je poljski poslanec Mizerski v nemškem parlamentu pritožil, da se odri-vajo Poljaki povsod, da se poljski narod siloma germanizira in da niti privatno poučevanje poljskih otrok v materinščini ni dovoljeno. Pravica zahteva, da se poljskemu narodu ne vzame narodno čustvo in materni jezik. Minister Studt je nato napadal poljsko časopisje, češ da dela sistematično proti nemščini v šoli ter da stariši pretepajo otroke, ako jim uide kaka nemška beseda. Vlada zabranjuje le to, da bi se nemški katoliki ne popoljčili. Širitev poljske narodne ideje se zdi ministru velika nevarnost, ki se pospešuje z zunanjimi agitacijami. Posl. Heydebrand je izrekel imenom konservativcev vladi popolno zaupanje glede postopanja s Poljaki

ter želi, da ostana minister Studt še nadalje tako odločen in energičen. Nato so še nekateri člani centra izrekli vladi svoje priznanje, da zatira Poljake. Na prošnjo poslanca Glowackega, naj se dovoli Poljakom vsaj to, da se bodo učili otroci krščanskega nauka v materinščini, pa se sploh ni oziralo.

Vojna v Južni Afriki.

Angleži so dosegli zopet velik uspeh. Pri Osfonteinu na Modder-riverju so imeli Buri tako močne pozicije, da se Roberts, ki je odposlal okoli 10.000 mož Mafekinga na pomoč, ni upal, zgrabiti jih v fronti. Zato je napravil general French s svojim konjeništvom okoli hribov, na katerih so bili Buri, velik ovinek ter jih je zgrabil od zadaj. Buri so se vsled tega umaknili ter izgubili jeden top in nekaj bojnega materiala. Bure sta vodila generala De Wet in Delaray. Bajje je 3000 Burov pod De Wetom v nevarnosti, da jih Angleži ne zajamejo. French zasleduje Bure sedaj po desnem bregu Modder-Riverja. Angleži so tudi že na transvaalskih tleh. Večji konjeniški oddelek je vdrl preko meje pri Melmothu in dospel po malih praskah do Katasahilla. Angleži hočejo zapreti cesto v Johannesburg. Pred Ladysmithom pa nimajo sreče. Buri so pogнали sovražnika že dvakrat nazaj v mesto. Vendar pa se Buri umikajo. Mostove med Ladysmithom in Glencojem so že vse podrli. Koliko stane Angleže osvoboditev Ladysmitha, kaže uradna statistika. Ubityh je bilo 88 častnikov, 958 mož, ranjenih 206 častnikov, 3518 mož, ujetih je bilo 1568 mož, umrlo pa 513. Toliko so znašale izgube do 28. svečana, t. j. do dne, predno je bil Ladysmith prost. Tisti dan pa so izgubili še 93 mrtvih, 684 ranjenih in 25 ujetih mož, skupaj 802 moža. Tako torej je vsa izguba Angležev narastla na 7714 mož. Pri Pretoriji dela 5000 Kafrov sila močne utrdbe. Poroča se, da Roberts nujno zahteva novih čet, ker širéča se vstaja Afrikanerjev dela Robertsu skrbi, pred Kimberleyem je treba, da stoji večja vojska, in tudi Buller v Natalu ne more dalje. Vzeti mora najprej Zmajevske gore in prodreti proti Harrysmithu, kjer je jako neugoden teren. Položaj za Angleže torej nikakor ni jako ugoden, ker glavni boji šele pridejo.

Dopisi.

Iz Šmartna pri Litiji, 8. marca. „Slovenec“ poroča v št. 49, da je za Šnifkom tudi Blaž Tujec iz Šmartna izginil, a raz nisem tega mnenja in sodim, da se je za tekel v nekaj sloveči hotel „Pelzhof“. Ondi, kjer je nekaj njega vrstitelj obhajal orgije in taistih sad v cajnici poslal preko Save, tam ga iščite! Sicer bi pa bilo bolje, da bi bil popolnoma izginil iz našega kraja, ker povzročil nam je že dosti pohujšanja. Tako je nekaj položil nehotne svoje blagoslovljene kosti v neki blatni jarek, iz katerega so ga prenesli usmiljeni ljudje. Drugikrat je zašel ob zgodnji uri s hlačami, ki niso bile prav v redu med ponočnjake. Toraj je bolje, da bi se bil „zgubil“ in mi bodimo zadovoljni, da imamo še v naši sredi toliko čislane Breznikarja, ljudomilega, blagosrčnega in nesebičnega Lavrenčiča e tutti quanti. Kadar nam bode „Slovenec“ poročal, da se je eden teh nam od Boga poslanih osrečevalcev zgubil — takrat bo zavladal jok in stok v naši dolini! Prosimo vsemogočnega, da se to kmalu ne zgodi, ker potem smo uboge reve zgubljeni!

Kar je v prvi vrsti naš dušni pastir dekan Lavrenčič za našo faro storil, to je neprecenljivo, saj smo mu tudi vsi — rečem vsi brez izjeme — iz dna srca hvaležni in tudi pozni rodovi se bodo — z grozo — njega spominjali. Zgradil nam je stolico, katere enake ne premore celi svet. Seveda smo vsi tekmovali v tem, kdo bi več storil! Dovažali smo gradivo vse nedelje in praznike od jutra do večera, v grdem kakor o lepem vremenu, smilila se nam ni ne živina, ne ljudje — tudi zadnja smreka v gozdu ne, in to vse prostovoljno, ne da bi bil gospod dekan k temu silil. Imel je za vsacega tudi izbrano pohvalno besedo. Zato je pa tudi stolica toliko velika, da je v njej prostora za — prodajalno, ki se je ponudila, kakor piše „Slovenec“ v dopisu od 3. t. m. trgovcu J. Razboršku. A kakor se čuje, je on to ponudbo hvaležno odklonil ter prepusti ta prostor kakemu zaslužnemu svedercu. Odgovornost bi bila prevelika. Znano je namreč, da

je nekaj izginil od tabernakeljna ključ s privezanim „cofkom“.

Kot „liberalec“ se pa tudi boji, da bi ne prišel Kristus z bičem nad njega in ga prepodil, kar bi se gotovo kakemu svedrcu ne pripetilo. Išcite toraj trgovca za vašo „koruzo“ v svoji sredi ali pričnite sami po vzoru vaših Petrov, ker prostori za pomerjanje obleke, modercev, nogovic in „štrunfantelnov“ so jako ugodni. Sicer pa se nam zdi kaj malo umestno, da odganjate absurde šale s „svetiščem“! Ne silite preveč na solnce, ker na glavi imate mnogo — kolomaza. —bo—še—

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 8. marca.

Sinočni izredni seji občinskega sveta je predsedoval podžupan dr. vitez Bleiweis-Trsteniški. Za overovatelja zapisnika sta bila imenovana obč. svetnika Grošelj in Turk.

Na dnevnem redu je bila jedna sama točka, namreč poročilo pravnega in personalnega odseka o zopetnem razpisu deželnega predsedstva glede samoslovenskih uličnih tablic v Ljubljani.

Poročevalec obč. svet. Plantan je opomnil, da je vlada smatrala za potrebno, izdati poseben razpis, s katerim tolmači, kako je razumeti tisto ministrsko razsodbo, s katero se je razveljavilo županovo postopanje glede nabitja samoslovenskih uličnih tablic in se je sistiral to postopanje odobrujoči naknadni sklep obč. sveta. Deželna vlada tolmači to ministrsko razsodbo tako, da se nanaša tudi na samoslovenske tablice na desnem bregu Ljubljanice, in pravi, da je ta del ministrske razsodbe tudi že pravomočen postal, ker se občinski svet proti njemu ni pritožil.

Župan je vladni razpis poslal personalnemu in pravnemu odseku, v katerem zavrača vladno tolmačenje, češ, vlada se postavlja na stališče, kakor da bi občinski svet sploh ne smel nikdar več nič sklepati glede uličnih tabel, in kakor da bi svoja časna razsodba dež. odbora morala veljati za vse večne čase.

Občinski svet stoji na stališču, da je drugi del njegovega sklepa, ki se nanaša na tablice na desnem bregu Ljubljanice, postal pravomočen, in da ga ministrstvo ni razveljavilo. Da bi se pa dež. predsedništvo glede eksekucijske klavzule ne moglo sklicevati na svoje tolmačenje, je župan priporočal odseku, naj nasvetuje obč. svetu pritožbo na ministrstvo.

Poročevalec obč. svet Plantan je po prečitjanju vladnega razpisa in županovega dopisa pravnemu odseku pripomnil, da se je dež. vlada postavila na popolnoma napačno stališče, ko trdi, da je ministrstvo razveljavilo ves sklep obč. sveta, tako tisti, del, ki se nanaša na tablice na levem bregu Ljubljanice, kakor tudi na tisti del, ki se nanaša na tablice na desnem bregu. Pri tem se sklicuje na to, da je v svojem intimatu naročila odstranitev samoslovenskih napisov po celi Ljubljani in njih nadomeščenje z dvojezičnimi napisi ter meni, da je postal ta intimat izvršen. To kar misli vlada o ministrski razsodbi, še ne sme biti merodajno. Ministrstvo je s svojo naredbo samo razveljavilo samovoljno županovo postopanje glede nabitja samoslovenskih tablic na levem bregu Ljubljanice in to postopanje odobrujoči naknadni sklep obč. sveta, a ničesar več. Glede drugega dela sklepa obč. sveta, ki se nanaša na to, da naj ostanejo na desnem bregu Ljubljanice nabiti samoslovenski napisi, ni v ministrski naredbi niti besedice najti in je torej ministrstvo ta del sklepa molče odobrilo. Vlada podtika v svojem tolmačenju ministrstvu nekaj, česar ministrstvo ni izreklo, vlada vidi v ministrski naredbi veliko več, nego ta naredba obsega. in ker namiguje, da bo svoj čas, ako bi prišlo do eksekucije, izvajala konsekvence iz svojega tolmačenja in eksekucijo izvršila za celo mesto, naj se občinski svet proti najnovejšemu temu razpisu pritoži na ministrstvo.

Ta predlog je bil brez debate soglasno sprejet, na kar se je seja zaključila.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. marca.

— Zakon o državnih posojilih. Že dne 7. t. m. smo mej brzojavkami poročali, da je vlada predložila državnemu zboru načrt zakona o vračevanju oziroma od-

pisu tistih državnih posojil, katere je bila dovolila povodom raznih elementarnih ne-zgod in kateri se nanaša tudi na po-tresna posojila. Ta zakonski načrt se glasi: § 1. Vlada se pooblašča, da glede iz državnih sredstev v pomoč vsled ele-mentarnih nezdob prizadetim prebivalcem dovoljenih predumov v posebnih ozira vrednih slučajih dovoljuje olajšave in sicer s tem, da podaljša rok za vračevanje teh posojil, ali pa, da se zmanjša visokost po-samnih rokov, oziroma se po večini bede dotičnega dolžnika izjemoma tudi deloma ali popolnoma dovoli odpis teh predumov. § 2. Take olajšave ali odpisi se smejo do-voliti le na prošnjo dotičnikov in potem, ko se je dognala resnična potreba. Državna uprava naj pri razsojevanju o došlih proš-njah za podaljšanje rokov ali za dovolitev drugih olajšav glede vračevanja onih predu-jemov, za katere so prevzele poroštvo do-tične dežele ali občine, postopa v spora-zumu z dotičnimi deželnimi odbori. Za dobo dovoljenega podaljšanja vračilnega roka se preloži pravica do varščin ali prevzetih poroštev za vračevanje dotičnih predumov. § 3. Vloge, pisma in sploh uradni posli, ki so potrebni pri izvrševanju glede olajševanja pri vračevanju ali glede odpisov, so prosti koleka in pristojbi. § 4. Izvedba tega zakona, ki stopi v veljavo z dnem objave, se naroča mojim ministrom za notranje zadeve, finance in poljedelstvo. — S tem zakonom bo kolikor toliko olaj-šano ljubljanskim dolžnikom države vsaj vračevanje posojil, če se jim že ne bodo deloma ali v celoti odpisala, in zato je že-leti, da bi ta zakon kmalu obveljal.

— **Vinogradniško društvo na Glin-cah.** V to društvo je včeraj zvečer uda-rila — strela; prišli so namreč vžit-ninski organi in vse zapeča-tili. Društvo je obdolženo raznih manipu-lacij na škodo dežele kot vžitninskega zakupnika. Jutri kaj več o tem; za danes čestitamo na tem uspehu gospodu c. kr. deželnotodnemu svetniku in državnemu poslancu Vencajzu, ki je predsednik tega društva in njega voditelj.

— **Deželni zbor goriški** se odpro, kakor trde laška poročila, okoli 20 t. m. V „Soči“ čitamo, da je deželni glavar dr. Pajer bolan, in da žele laški poslanci, naj on odpro zasedanje, sicer da se najbrž niti otvoritvene seje ne udeležijo, tako da bi deželni zbor zopet ne mogel zborovati.

— **Nadvojvodinja Štefanija** se je da-nes zjutraj z brzovlakom odpeljala v Mi-ramar.

— **Šestdesetletnica profesorja dr. Gregorija Kreka.** Včeraj je obhajal gospod vseučilišni profesor dr. Gregorij Krek, znani slavist in pisatelj, svojo šestdeset-letnico. Jutri bo slavnostni komers, ki ga priredi „Triglav“ z drugimi slovanskimi društvi in raznimi rodoljubi v čast profes. dr. Kreku.

— **Slovensko gledališče.** Gospa Ljerka pl. Šramova iz Zagreba je zopet sinoči gostovala na našem odru v ulogi Josipa v „Pariškem potepuhu“. V tej ulogi nam gospa pl. Šramova ni tujka. Saj smo jo že videli kot tako na slovenskem odru, in ostala nam je nje izborna igra v najboljšem spominu. Zdelo se nam je, da je kazala včeraj še več življenja, več one svobodne, nepokvarjene krvi, ki se pretaka po žilah takemu otroku prirode, a vrhu tega še do-mačnosti, več samosvojosti na odru. Uloga „Pariškega potepuha“, ki bi sicer v ne-spretnih rokah ne dosegla nikakršnega uspeha, kvečjemu bi dozorela do skrajno-smešne in neprebavne karikature, se je v rokah gospe pl. Šramove pospela do popol-nosti in je sicer umetno zgrajeni, a dokaj prazni in brezuplivi igri pomagala do le-pega uspeha. Gospe pl. Šramovi — istinito izborni igralki — je občinstvo burno plo-skalo ter jo nebrojokrat priklicalo na oder. Precej pri prvem nastopu je dobila v dar prelep sopek z elegantno pentljo. — Poleg gospe pl. Šramove se je najbolj odlikoval naš priljubljeni režiser g. Inemann, ki je igral grofa Morina z ono umetniško dovr-šenostjo, ki diči in odlikuje mislečega popol-nega igralca. Našemu odru je pač na čast tak grof Morin Inemann! Da je pogodila gospa Danilova kar najboljšo baronico Morinovo, to je resnica, ki se umeje pri nji ob sebi. Najizbornejša je bila v prizoru z Inemannom koncem tretjega dejanja. Gdč. Ogrinčeva je izvrstno pogodila svojo, sicer lepo, a zanjo ne prehvaležno ulogo. Bila je v igri in

maski in posebno še v glasu prav simpa-tična starka. G. Danilo je igral Emila do-stojno in ugajajoče, posebno iskreno v pri-zoru z očetom. G. Verovšek je bil prav dober Bizok, ki je skrbel poleg gospe pl. Šramove, da se nismo dolgočasili prvi dve dejanji. Tudi g. Vebler je ugajal. A z gdč. Vračko nismo bili kar nič zadovoljni. Njena Eliza je bila punčka, stara 10 let, ki so ji stvari, o katerih se govori in ob ka-terih se suče dejanje, španska vas. Njen glas je imel od prvega do zadnjega nastopa jedno in isto barvo, kar ne kaže, da gdč. Vračko tudi to čuti, kar igra. Ali gdč. Vračko je še mlada, in ker je pokazala že v raznih vlogah, da je porabna, naj upa z nami vred, da jo bo vztrajna šola vsposo-bila za dobro igralko. —a—

— **Lex Heinze v Novem mestu.** Iz Novega mesta nam pišejo: Prepoved, koji je zapadla od našega, sedaj v Parizu v po-polnjenje svojih študij nahajajočega se vrlega someščana, g. akademičnega slikarja Vavpotiča izdelana umetniška razglednica provzročila je tukaj občno nevoljo. Vsi odo-bravamo vašo lekcijo izvrševatelju novo-meške Lex Heinze. Potrebno je pa tudi širšemu občinstvu zvedeti o pravem izviru te prepovedi. Osrečeni smo namreč z ne-kako stransko nemško-klerikalno žensko vlado, za koje hrbišče se skrivata dva svetopisemska doktorja. Le ta ščuvata žene, one pa — Vsi skupaj imajo pa do-velj pred svojimi lastnimi pragi pometati. Ni nam na tem, da bi vas prosili, nam odpreti vaše predale za novo-meško „chronique scandaleuse“, vendar bomo neljubo k tem prisiljeni, ako bo ta klika še nadalje svoje kozolce preobrače-vala. Povedali bomo na polna usta, kako je neki „gospod“ v svoji „duhovitosti“ pil črnilo mesto rujne kapljice, izdali tajnosti hiše št. 233, zapeli balado o „debeli Lizi“, govorili o molku na plesu, o neki ženski deputaciji v zadevi nemških misionarskih propovedij itd. itd. Kdor ima toliko masla na glavi, kakor ta klika, naj nikar ne hodi na solnce!

— **„Bolniško in podporno društvo pomožnih in zasebnih uradnikov za Kranjsko“** ima v soboto, 17. marca 1900 ob 7½ uri zvečer v gostilni „Miramar“ (št. 19. na Starem trgu, 2. soba) svoj redni občni zbor. Dnevni red: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajni-kovo. 4. Volitev odbora. 5. Posamezni predlogi. 6. Raznosterosti.

— **„Slovensko delavsko pevsko dru-štvo „Zvon“** ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 11. marca popoldne ob 4. uri v društveni sobi Breg št. 18, na katerega se vabijo vsi redni in podporni člani. — Drugo nedeljo, to je 18 t. m. pri „Virantu“ pevski večer v čast vsem Josipom in Jo-sipinam.

— **Slovensko politično in gospo-darsko društvo v Ljutomeru** priredi dne 19. marca ob 3. uri popoldne v prostorih g. Vavpotiča v Ljutomeru svojo letno zbo-rovanje. Vspored: 1. Dr. Lav. Gregorec drž. poslanec, poroča o političnem položaju. 2. Dr. Fr. Rosina, dež. poslanec, o dežel-nem zboru in občinskih zadevah v Ljuto-meru. 3. Volitev poročila, slučajnosti.

— **Iz velikovške okolice** se poroča „Miru“, da se začne zopet delati na to, da bi se slovenska okolica ločila od mesta Velikovca in se zanjo ustanovila posebna občina.

— **Zaušnica na plesu.** V Poreču je na plesu zloglasne „Legu“ sin necega laškega državnega poslanca založil nekemu ces kr. namestniškemu koncipistu zaušnico.

— **Ponarejeni denar.** „Naša Sloga“ poroča, da kroži po Istri mnogo ponareje-nega denarja, zlasti kron, na kar opozarjamo posebno tiste, ki imajo z Istro kupčijske zveze.

— **Porotne obravnave.** Včeraj vršila se je pri tukajšnjem porotnem sodišču ob-ravna proti 34 let staremu čevljarju in krčmarju Ivanu Pernušu od sv. Neže v Radovljiškem okraju. Obtoženec je imel nezakonskega otroka s hčerko Ant. Man-delca, in ker ga je Mandelc vsled tega tožil za vzgojnino, nastal je med njima pogosto prepir. Tako tudi dne 13. decembra lani, ko sta prišla skupaj v Tončevi krčmi pri sv. Luciji. Ker se je Mandelc hotel ogniti morebitnemu pretepu, zapustil je krčmo ter odšel proti domu. Pernuš pa je prihitel za njim, ga vrgel večkrat na tla ter ga davil za vrat. Mandelc bil je precej poško-dovan ter je čez nekoliko dni umrl. Ker pa

se ni moglo dokazati, da je smrt Mandel-čeva bila neposredna posledica Pernuševega dejanja, bil je obtoženec krivim spoznan le pregreška proti varnosti življenja ter obsojen na 7 mesecev zapora, poostrenega s postom vsakih 14 dni. — S to obrav-navo je bila porotna sesija zaključena.

— **Z rešilnim vozom** so prepeljali včeraj v deželno bolnico Andr. Grünzeiga iz Kočevja, kateremu je padel les na nogo in mu jo zdrobil.

— **Potni list si je kupil Martin Sintič** iz Črešavice v krškem okraju in je hotel pobegniti v Ameriko, da bi se odtegnil vo-jaški službi. „Pos“ mu je prodal za 10 kron Anton Sintič, kateri je že odšel v Ameriko.

— **Prijet tat.** Janko Skočir, bivši tr-govski pomočnik v Trstu, je prišel pred jednim mesecem v Ljubljano in je jedno noč prenočeval pri Smolnikovi na Kon-gresnem trgu št. 3. To noč pa je zmanjkala tam stanujočemu črevljarju Lovrencu Pušu srebrna ura in zmanjkalo je tudi Jankota Skočirja. Iskali so ga, pa ga niso mogli dobiti, ker se je skrival pod nepravim ime-nom Boucon. Danes zjutraj pa ga je zasledil detektiv na ulici in ga aretiral. Seveda se je branil iti z detektivom, češ, da se piše Bauern in ne Janko Skočir. Našel se je pri njem zastavni list, s katerim je zastavil ukradeni uro. Janko Skočir ima pa še druge tatvine na vesti, in ga že tudi poli-cija v Trstu zasleduje. V Trstu je ukradel dekli Antoniji Gombačevi Via della legna šte. 2 dvesto in dvajset kron. S ukra-denim denarjem je poplačal svoje dolgove in pobegnil v Ljubljano. Tudi pevsko dru-štvo „Kolo“ v Trstu je oškodovan za večjo svoto.

— **Semenj.** Na semenj dne 8. marca je bilo prignanih 1046 konj in volov, 208 krav in 58 telet, skupaj 1312 glav. Kupčija z voli je bila prav živahna, ker so prišli navadni kupci z Morave in z Bavarskega in so jih veliko nakupili in dobro plačali. Tudi s konji se je živahno kupčevalo. Kup-čija s kravami je bila srednja.

* **Ivan Zovko**, pisatelj in nabiratelj narodnega blaga po Bosni in Hercegovini, je umrl minoli teden v Mostarju. Bil je učitelj in zapustil del svojega malega imetka „Hrvatski Matici“, katere sotrudnik je bil.

* **Letni državni dohodki nadvojvo-dinje Štefanije** so znašali doslej 250.000 gld. Sedaj, ko se omoži drugič, ne bo imela tolikoga dvora, zato pa ji bo dajala država poslej samo — 125.000 gld. na leto. Tako poroča „Pester Lloyd“. Njena hči Elizabeta pa ima svoj dvor.

* **Théâtre français v Parizu** pogorel. Slavno pariško gledališče, Théâtre français, kjer se je gojila stara francoska drama tična umetnost še pod Molièrjem, je včeraj popoldne pogorel. Igralci in igralko so se jedva rešili, a igralka Henriot in neka fri-zerka sta zgoreli. Več ljudi se je opeklo, škoda je ogromna, ker je imelo gledališče imenitne zbirke in dragoceno opremo.

* **Vseučiliške študije za ženske.** Tudi na Nemškem se že dolgo poganjajo ženske za to, da bi smele posecati vseučil-lišča ter biti enakopravne z moškimi. Drž. zbor pa je šel preko takega predloga na dnevni red. Nemke morajo torej še po-trpeti.

* **S stolpa se je vrgel.** Iz Mogun-cije poročajo 6. t. m.: Danes zjutraj se je vrgel zvonar Ivan Scheppeler z 80 m viso-kega stolpa. Zbolel je na influenci ter v zmedenosti zlezal na stolp ter padel na ulico, kjer je obležal z razbitimi udi. Pred leti je padel njegov sin s stopnjic v stolpu ter se ubil.

* **Svatje so ubili cigana.** Dne 19. februarja je bilo ženitovanje pri Iv. Živ-koviču v Jarugi. Hiša je bila polna gostov. Ponoči pa sta se pred hišo sprla muzikant Kladarič in cigan Stojanović. Pridrli so še gostje ter napadli cigana z batinami. Ko se je zgrudil na tla, so ga suvali in hodili po njem. Napol mrtvega cigana je odnesel brat domov, kjer je umrl.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 9. marca. V današnji seji poslanske zbornice je dr. Kramar ostro prijel predsedništvo, ker je postavilo na dnevni red zakon o rekrutih, dasi ta še tiskan ni. Fuchs se je izgovarjal, da se je zgodila pomota. Potem se je

vršila volitev drugega podpredsednika. Izvoljen je bil dr. Žaček, ki je dobil 168 glasov. 52 glasovnic je bilo praznih. Levica je demonstrativno zapustila dvo-rano in ž njo vred jo je odkuril tudi Prade.

Dunaj 9. marca. Po naročilu par-lamentarne komisije poljskega kluba je prišel včeraj grof Dzieduszycki v češki klub in priporočal Čehom, naj glede rekrutnega zakona opuste ob-strukcijo. Povedal je, da se namerava upeljati vojaški absolutizem v namen, da se zatro slovanski narodi, vsled česar je potrebno, da se vsaj formalno ohrani desnica, realna vse-bina te zveze se potem že najde. Tudi je prosil, naj Čehi imenujejo svojega kandidata za mesto drugega podpredsednika. Poljaki da bodo zanj glasovali, da tako pokažejo obstanek des-nice. Po dolgi in viharni debati je klub sklenil, da opusti obstrukcijo proti rekrutnemu zakonu, da pa bo predlogi o investicijskem posojilu in o tržaškem pristanu obstruiral. Kandida-tom za mesto drugega podpredsednika se je določil dr. Žaček.

Dunaj 9. marca. Krščanska zveza je imela danes dopolndne sejo, v kateri je sklenila, da bo pri volitvi drugega podpredsednika glasovala za Žačka in naročila Pfeiferju, da poda predlog glede vinske klavzule in glede držav-nega kredita za streljanje proti toči.

Dunaj 9. marca. V današnji seji poljskega kluba je Jaworski predlagal, naj glasujejo poljski poslanci pri volitvi drugega podpredsednika za Žačka. Ru-towski je ugovarjal in napadal Čeha. Jaworskega predlog je bil sprejet z vsemi glasovi proti glasu Rutowskega.

Dunaj 9. marca. Ministrski svet je imel danes ob 10. uri dopolndne v parlamentu sejo.

Dunaj 9. marca. Nemški poslanci so poslali deputacijo k ministrskemu predsedniku, ki je prosila pojasnil glede zasedanja deželnih zborov in de-legacij. Körber je odgovoril, da skliče deželne zборе koncem marca in da bodo zborovali do maja, potem da se sni-deta delegaciji.

Lvov 9. marca. Na mesto pokoj-nega Smolke je bil minister Piętak iz-voljen deželnim poslancem. Socialni de-mokratje so uprizorili proti njemu velike demonstracije. Vojaštvo je zasedlo vse-učilišče, Piętakovo vilo in kolodvor. Vsa garnizija je bila konsignirana. V kmet-skih občinah okraja Bochnia je bil iz-voljen deželnim poslancem Stojalowski.

Budimpešta 9. marca. Baron Banffy je poslanca Ugrona zaradi njegovega dopisa v „Vaterlandu“ po-zval na dvoboj. Dogovoril se je dvoboj na samokrese. Vsak bo dvakrat ustrelil, in sicer na oddaljenost 20 ko-rakov. Ugron je pozval domobranskega ministra Fejervaryja na dvoboj, a mi-nister je dvoboj odklonil, češ, da s svojim govorom v parlamentu Ugrona ni razžalil.

Pariz 9. marca. Požar je Comédie française popolnoma uničil. Razen 18-letne igralka Henriot je zgorela tudi garderobierka Lahaye. Vzlic tej kata-strofi so bila sinoči vsa gledališča prenapolnjena.

Pariz 9. marca. Gasilcem se je posrečilo rešiti iz gorečega gledališča vse umetnine in ves arhiv. Požar je nastal, ker je bila pokvarjena kurilna priprava.

London 9. marca. Iz Pretorije se poroča, da je pri Mafekingu prišlo mej Angleži in Buri do bitke. Angleži so bili poraženi in so Buri zavzeli vse zunanje utrdbe okrog Ma-fekinga.

London 9. marca. Iz Pretorije se poroča, da so Buri v nedeljo Angleže pri Dordrechtu popolnoma porazili in jim vzeli tri kanone.

London 9. marca. Krüger je prišel v Bloemfontein. Na kolodvoru ga je pozdravil predsednik oranjski Stejn. Krüger je imel govor, v katerem je dejal, če bodo Buri zvesti svojemu Bogu, jih ta ne zapusti.

London 9. marca. Iz Kapstadta se javlja, da dovažajo Buri na trans-vaalsko obrežje reke Vaal ogromne mno-žine vojnega materiala in živeža.

XXIII. izkaz o darilih za Prešernov spomenik.

Prenos . . .	12228 K 76 vin.
Lapajne Anica v Idriji nabrala . . .	6 „ — „
katere so darovali: Lapajne Karolina, Harmel Leopoldina in Gruđen Ivan po 2 K . . .	5 „ 80 „
Šubic Milan iz Podgrada nabral v veseli družbi med Hrvati in Slovenci v gostilni pri Zoltarji Pršina Ant. v St. Jurju pri Kranju pošlje . . .	2 „ 38 „
katere je nabrala gospa Pršinova pri šaljivi igri . . .	6 „ 30 „
Rosina Ad. iz Ormoža pošlje od petorice veselih igralcev pri „Slonu“ . . .	4 „ — „
Papler Fr. novoletno darilo veselo družbe pevcev . . .	5 „ — „
Papler Fr. nadič. v Borovnici darilo gosp. Ž. K. . .	2 „ — „
Kos Anton, kr. sodni svetnik v Požegi . . .	2 „ — „
Družba pri „zlati kaplji“ . . .	2 „ — „
Kljun Stefan, posestnik in gostilničar v Ljubljani . . .	6 „ — „
Vesela družba v gostilni „Kat. domu“ v Ljubljani po gospici Ivanki . . .	2 „ 25 „
Mikota P. v Ljubljani . . .	1 „ — „
Suhadolnikova Anči iz Borovnice nabrala v veseli družbi pri „Cukalu“ . . .	6 „ — „
Goričar Anka in Lipold Anka ste nabrali med mozirskimi rodoljubi za spomenik pevcu — prvaku . . .	14 „ 40 „
A. S. . . .	2 „ — „
Majzeljeva Tonči nabrala v veseli družbi novomeških pevcev . . .	7 „ — „
Dovjakova Angela nabrala v veseli družbi pri „Fricu“ v Zatični Krsnik Janko stud. tech. polovico čistega dohodka veselice prirjene v „Narodnem domu“ v Ljubljani . . .	6 „ 80 „
Majzeljeva Tonči v Belicerkvi je nabrala v veseli družbi Novomeških rodoljubov . . .	42 „ — „
Reisner Jos. cand. phil. preostanek nabranih prispevkov za Zajčev spomenik . . .	15 „ — „
Rodbina J. S. namesto venca na krsto umrle J. Suhadolnikove . . .	20 „ — „
Skupaj . . .	4 „ — „
12388 K 69 vin.	

Dr. Josip Stare, blagajnik.

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 7. marca: Jožef Blejc, poštnega sluge sin, 12 dni, Karlovska cesta št. 26, onemoglost.
Dne 8. marca: Marija Požlep, posestnikova hči, 1 dan, Komenskega ulice št. 19, slabost. — Ivan Petrič, trgovec sin, 5 ur, Komenskega ulice št. 8, slabost.
V deželni bolnici:
Dne 6. marca: Ana Arhar, babica, 69 let, Vnetje črev.
Dne 7. marca: Helena Verhunc, strežnica, 38 let, jetika. — Anton Bašata, poslovodja, 81 let, ostarelost.

Proti zobobolu in gnjilobi zob

isborno deluje
Melusina ustna in zobna voda
utrudi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil.
Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.
Jedina zaloga (10—10)
Iekarna M. Leustek, Ljubljana
Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 73. Dr. pr. 1011.

V soboto, dne 10. marca 1900.

Na korist gospej Irmi Polakovi.

Netopir.

Komična opereta v treh dejanjih. Po Meilhac in Halévyja „Reveillon“ prosto predelal C. Haffner in Rihard Gené. Uglasbil Ivan Strauss. Kapelnik g. Hilarij Benšek. Režiser g. Rudolf Inemann.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Zatelek ob 1/2 8. uri. — Konec po 10. uri.
Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. pih. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava v torek, dne 13. marca 1900.
Prvikrat v sezoni opere: „Norma“.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. Srednji zračni tlak 736,0 mm.

Marec	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
8.	9. zvečer	741,2	+ 1,0	sl. jug	del. oblak.	0,0 mm
9.	7. zjutraj	745,0	— 2,3	sl. jzhod	del. jasno	0,0 mm
„	2. popol.	744,8	+ 5,0	sr. jug	jasno	0,0 mm

Srednja včerašnja temperatura — 0,6°, normalo: 2,4°.

Dunajska borza

dne 9. marca 1900.

Skupni državni dolg v notah . . .	99 K 30 h
Skupni državni dolg v srebru . . .	99 „ 20 „
Avstrijska zlata renta . . .	98 „ 20 „
Avstrijska krona renta 4% . . .	99 „ 35 „
Ogrska zlata renta 4% . . .	97 „ 95 „
Ogrska krona renta 4% . . .	93 „ 65 „
Avstro-ogrsko bančne delnice . . .	128 „ — „
Kreditne delnice . . .	235 „ 40 „
London vista . . .	242 „ 70 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark . . .	118 „ 95 „
20 mark . . .	23 „ 65 „
20 frankov . . .	19 „ 27 „
Italijanski bankovci . . .	90 „ 05 „
C. kr. cekini . . .	11 „ 38 „

Prodajalka

spretna v trgovini z mešanim blagom, se sprejme v trgovino na deželi. (479—1)
Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

„Izgubljeni Bog!“

je izšel
in se dobiva v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani komad po 30 vinarjev, po pošti 3 vinarje več.

Ces. kr. avstrijsko državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž.** Ob 12. uri 5 m. po ačji osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Hebr, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Osobni vlaki: Ob 6. uri 04 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyru, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lincea, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osobni vlak z Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osobni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz **Kamnika.** Ob 6. uri 55 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (4)

Dotičnika, kateremu sem posodil klavirski izvod opere „Il Bajazzo“, prosim, da mi ga nemudoma vrne. Pavel Lozar. (486)

Jamčeno pristna vina od 25 kr. liter višje

v najnovejši vinski trgovini
Fr. Pelicon, Francovo nabrežje 5. (480—1)

Prodajalka

za neko tukajšno fino trgovino se takoj sprejme. Vešča mora biti obeh deželnih jezikov in imeti dobro pisavo. (469—2)
Ponudbe, če možno s fotografijo, pod šifro „P. R. 101“ poste restante.

Prostovoljna prodaja

različnega

kmetijskega orodja, vinskih sodov, hrastovih kadí, različnih vozov, mnogo žlahtne mrve in mnogo družih rečij

bode (463—2)

v nedeljo, dne 11. marca t. l.

in naslednje dneve ob 3. uri popoldne

v Borovnici

v hiši ranjcega g. Lorenca Verbiča.

Preselitev trgovine M. Žargi.

Moja trgovina se nahaja z današnjim dnem v novo zidani hiši gospoda Perlesa (478—2)

v Prešernovih (Slonovih) ulicah.

Opr. št. Nc. 392/99/4

Oklic.

Podpisano sodišče javlja da se bodo

dne 9. aprila 1900. leta

dopolodne ob 9. uri pričenši in prihodnje dni v občinski pisarni v Borovnici potom prostovoljne javne dražbe razprodajali **Lorenca Verbičevim dedičem** iz Lazov pri Borovnici in v bližini Borovnice ležeče njive, travniki, vrtovi in pašniki v skupni cenilni in obnem vskljeni ceni **7590 kron** po posameznih parcelah razun zemljišča vložna št. 332 kat. obč. Borovnica, ki se proda skupaj za vskljeno ceno **2620 kron**, kakor tudi že označene in v naravi z zaporednimi številkami zaznamovane smreke in hoje iz nastopnih hostnih parcel:

1. iz gozda „Berček“ 1041 komadov v vskljeni ceni jedno drevo po 14 kron;
2. iz gozda „Ta dolnja preska“ 2546 komadov po 12 kron drevo;
3. iz gozda „Dolgi tal ta veliki“ 1258 komadov po 8 kron drevo;
4. iz gozda v Vinovrhu 1354 komadov po 11 kron drevo;
5. iz gozda „Cadovec“ 248 komadov po 10 kron drevo;
6. iz gozda „Gorenja preska“ 668 komadov po 13 kron drevo;
7. iz gozda „Dolni tal ta mali“ 1241 komadov po 10 kron drevo;
8. iz gozda „Kaferla“ 2222 komadov po 10 kron drevo.

Dražbeni pogoji, vsled kojih mora vsak dražitelj pri dražbi založiti v roke **Franceta Verbiča iz Borovnice** vadij, to je 10%, vskljene cene, kakor zapiski vseh dreves z dotično prerezno mero, se morejo vpogledati pri predstojniku podpisanega sodišča.

C. kr. okrajno sodišče na Vrhniki

dne 28. svečana 1900.

VABILO

k

rednemu občnemu zboru

okrajne posojilnice v Ormoži

registrirane zadruge z neomejeno zavezo

ki se bode vršil

v četrtek, dne 22. marca 1900, ob 10. uri dopoldne

v posojilnični pisarni.

— — — — —

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorništva o letnem računu.
3. Odobrenje letnega računa.
4. Sklepanje o porabi čistega dobička.
5. Razni predlogi.

Pripomba: Ako bi ob zgoraj določeni uri ne prišlo zadostno število zadrugnikov, da bi bil občni zbor sklepčen, vrši se ob 2. uri popoldne v smislu §. 32. pravil **drugi občni zbor**, kateri je pri vsakem številu sklepčen. (482)

Ormož, dne 2. marca 1900.

Načelstvo.

Brata Eberl

letu 1842.

Ljubljana, Franciskanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbirlka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

— — — — —

Zaloga

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pade, karbolinje itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje solnih tal pod imenom „**Rapidol**“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rešeno in fino po najnižjih cenah.

Perilo za gospode

najboljše blago in najnovejše

kravate

prodaja

— — — — —

Alojzij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 8 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 8

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših usorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Mehanik

stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

šivalni stroji po najnižjih cenah.

Bielkile in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno.

Vnanja naročila se točno izvršé.

Klobuke

najnovejši fačone

priporoča po nizki ceni

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg.